

Yabancı Bankaların Reel Sektöre Verilen Krediler Üzerindeki Etkileri: BRICS-T Örneği¹

The Effects of Foreign Banks on Loans Granted to the Real Sector: BRICS-T Example

Erkan Sarsıcı², İbrahim Halil Ekşi³

Öz

Ülke ekonomileri açısından reel sektör ve bankacılık sektörü birbirleri ile ilişki içerisinde olan en önemli iki sektördür. Bankacılık sektörü, ülkedeki fon ilişkilerinin derinleşmesinde ve gelişmesinde büyük rol oynamaktadır. Sektör, özellikle gelişmekte olan ülkelerde, finansal sistemin en önemli parçasıdır. Sektördeki yabancılaşmanın etkisi, literatürde son yıllarda sıklıkla tartışılan bir konudur. İşte bu çalışmada, yabancı sermayeli bankaların ülkeye girişlerinin reel sektör üzerinde etkisinin olup olmadığı araştırılmıştır. Araştırmanın örneklemini olarak, yabancı bankaların sıklıkla seçtiği gelişmekte olan ülkelerden BRICS ülkeleri ve Türkiye seçilmiştir.

Çalışma 2006-2016 yıllarını kapsamakta olup, reel sektöre verilen krediler, büyüme, yabancı banka aktifleri, enflasyon, banka mevduatları ve net faiz marjı değişkenleri kullanılarak analiz yapılmıştır. Çalışmada; yabancı banka aktifleri ile reel sektöre verilen krediler arasındaki ilişkiler panel veri analiz yöntemi kullanılarak incelenmiştir. Çalışma sonucunda; bağımlı değişken olan reel sektöre verilen krediler ile kontrol değişkenlerinden banka mevduatları ve net faiz marjı arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu, yabancı banka aktifleri ile reel sektöre verilen krediler arasında ise anlamlı bir ilişki olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yabancı banka, Reel sektör, Bankacılık Sektörü, BRICS-T Ülkeleri, Panel Veri Yöntemi

Abstract

In terms of national economies, the real sector and the banking sector are the two most important sectors in relation to each other. The banking sector plays a major role in deepening and developing fund relations in the country. The sector is the most important part of the financial system, especially in developing countries. The effect of alienation in the sector is a subject that has been frequently discussed in the literature in recent years. In this study, it has been investigated whether the entry of foreign banks into the country has an effect on the real sector. The sample of the study of foreign banks from developing countries, which often choose the BRICS countries and Turkey have been selected.

The study covers the years 2006-2016 and analyzed by using the credits given to real sector, growth, foreign bank assets, inflation, bank deposits and net interest margin. In the study, the relationship between foreign bank assets and loans extended to the real sector was examined by using panel data analysis method. In the results of working; It is concluded that there is a significant relationship between the loans given to the real sector, which is the dependent variable, and the bank deposits and net interest margin among the control variables, whereas there is a meaningless relationship between the foreign banks' assets and loans to the real sector.

Keywords: Foreign bank, Real sector, Banking Sector, BRICS-T Countries, Panel Data Method

Araştırma Makalesi [Research Paper]

JEL: E50, C23, F30, F36

Submitted: 26 / 12 / 2019

Accepted: 19 / 10 / 2020

¹Bu çalışma, Halil İbrahim EKŞİ danışmanlığında Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde yürütülen Erkan SARSICI'nın "Yabancı Bankaların Reel Sektöre Verilen Krediler Ve Bankacılık Sektörü Kârlılığı Üzerindeki Etkileri: BRICS-T Örneği" başlıklı doktora tezinden türetilmiştir.

²Dr. Adıyaman Üniversitesi, Besni Meslek Yüksekokulu, Bankacılık ve Sigortacılık Bölümü, <https://orcid.org/0000-0002-8719-9205>

³Prof. Dr. Gaziantep Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, <https://orcid.org/0000-0002-0239-3253>

Giriş

Ticari bankaların finansal sistem içerisinde çok yüksek bir önemi bulunmaktadır. Bir ülkenin kalkınma ve büyümesi için tasarruf sahipleri ile yatırımcılar arasında aracılık görevi üstlenerek ülke ekonomilerine ve reel sektörlere büyük katkı sağlamaktadır. Çünkü etkin çalışan bir bankacılık sistemi, ekonomiye düşük maliyetli ve uzun vadeli kaynak aktararak ekonomik büyümeye önemli bir katkı sağlayabilmektedir (Yağcılar, 2011: 13).

Ekonomik büyümeye önemli bir katkı sunan bankalar, ihtiyacıdan fazla fon bulunduran ekonomik birimler ile fona ihtiyacı bulunan ekonomik birimler arasında köprü görevi görmektedir. Bankacılık sistemi, her ülke için ve dünya ekonomisi için çok önemlidir. İyi bir finansal sistemin sürdürülebilir ekonomik büyüme için temel bir faktör olduğu ifade edilmiştir (Levine, 2005: 2).

Büyümeye katkı sağlayan finansal piyasaların dört temel fonksiyonu bulunmaktadır (Başoğlu, vd. 2009: 7). Bunlar;

- 1- Fon ihtiyacı olan ile fon fazlası olan arasında aracılık yapmak.
- 2-Menkul değerlerin alım satımını sağlamak.
- 3-Menkul kıymet fiyatlarını oluşturmak.
- 4-Fonların ve ekonomik kaynakların tahsisini sağlamak.

Finansal piyasalar yukarıda sayılan fonksiyonları alt kurumları aracılığı ile gerçekleştirmektedir. Bu alt kurumların en önemlisi de banka kurumlarıdır. 2018 Türkiye Bankalar Birliği kurumunun verilerine göre finans piyasalarının aktif büyüklüğünün %83'lük kısmı bankalar tarafından oluşturulmaktadır (TBB, 2019: 16). Bankalar, fon fazlasına sahip olan mudilerinden topladıkları tasarrufları yatırım amaçlı kullanmaktadırlar. Bankalar olmadan, sermayenin büyük bir kısmı atıl bir şekilde ve güvensiz ortamlarda beklemek zorunda kalabilecektir. Bu yüzden bankacılık sistemini yeniden biçimlendirmek, güven ve güven kültürü oluşturmak, ekonomiye son derece büyük katkılar sağlayacaktır.

Son yıllarda yaşanan birleşme ve devralmalar, bankacılık sektörünün mülkiyet yapısını ve bunun finansal aracılık üzerindeki sonuçlarına ilişkin tartışmayı tekrar alevlendirmiştir. Yabancı bankaların sektör içindeki payının artması, bu konudaki çalışmaları da beraberinde getirmiştir. Çalışmaya, BRICS Plus' ta bulunması ve BRICS grubuna dâhil edilmesi beklenen, ekonomik ve konjonktürel bağlamda benzerlik gösteren Türkiye de dâhil edilmiştir. Bu bağlamda finans sektörünün önemli unsurlarından olan bankalar grubunda yer alan yabancı bankaların, reel sektöre verilen krediler üzerindeki etkileri araştırılmıştır. Bu çalışmada BRICS-T (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika ve Türkiye) ülkelerindeki yabancı bankalar, 11 yıllık (2006-2016) zaman dilimi dâhilinde incelenecektir. Bu kapsamda, yürütülen araştırma, gelişmekte olan ülkeler kategorisinde değerlendirilen ve BRICS olarak nitelendirilen beş ülke (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika) ve Türkiye'nin bankacılık piyasalarında faaliyet gösteren yabancı bankaların etkilerini incelemeye yöneliktir. Bu grubun seçilme nedenlerinden biri bankaların gelişmekte olan ülkelere, özellikle de yabancı yatırıma ihtiyaç duyan hızlı büyüyen ülkelere yönelmeleridir. Diğer bir nedeni ise; ortak ekonomik özelliklerinin olmasıdır.

Ülkeler arasında ekonomik bir karşılaştırma yapılabilmesi ve karşılaştırma sonuçlarının doğru yorumlanabilmesi için ülkelerin benzer ekonomik koşullara sahip olmaları beklenmektedir. Bu bağlamda BRICS ülkelerinin ve Türkiye'nin büyüme hızı ve doğrudan yabancı yatırımları çekme gücü gibi benzer ekonomik koşullara sahip olması bu ülkelerin karşılaştırılabilmesini mümkün kılmaktadır. Türkiye ve BRICS ülkeleri bu nedenle çalışmanın kapsamı olarak belirlenmiştir. Gelişmekte olan ülkeler olarak değerlendirilen BRICS-T ülkeleri sahip oldukları nüfus, ekonomi, gelişme potansiyelleri, yüksek büyüme vb. gibi nedenlerle yabancı bankaların daha fazla kar, daha fazla büyüme vb. iştahlarını arttıran bir grup olarak karşımıza çıkmaktadır. Söz konusu ülkelerin büyüme hızı ve doğrudan yabancı yatırımları çekme gücü, yüksek enflasyon, yüksek nüfus gibi benzer ekonomik koşullara sahip olmaları hem bu ülkelerin karşılaştırılabilmesini mümkün kılmakta, hem de bu ülkelerin ve çalışmanın önemini ortaya koymaktadır.

Araştırmada elde edilen bulguların gelişmekte olan benzer ülkelere örnek olması çalışmanın önemini oluşturmaktadır. Araştırma bulguları, henüz tam anlamıyla etkilerinin netleşmediği yabancı bankalar konusunda, politika yapıcılara (düzenleyici otoritelere) fikir vermesi beklenmektedir. Bu konuda yapılacak çalışmalarda, araştırmacılara ve yetkili birim/kurumlara yönelik olarak destek sağlanması beklenmektedir.

1. BRICS-T ve Yabancı Bankalar

Dünya ekonomisinde yeni bir terim olarak kullanılan BRICS ülkeleri "Yükselen Piyasa ekonomileri" olarak da adlandırılmaktadır. BRICS ülkelerinin büyük nüfusu, zengin doğal kaynakları, geniş toprak alanı, hızlı ekonomik büyüme verileri

gibi temel birçok ortak özellikleri bulunmaktadır. Güney Afrika'nın gruba dâhil edildiği 2010 yıllarında MINT ve N-11 grubunda bulunan ülkelerden bir ülkenin veya Türkiye'nin gruba dâhil edilmesi düşünülmüştür. Türkiye'nin gruba dâhil olması halinde grubun adının değişmesi ve yeni adının T-BRIC olması hedeflenmiştir. Fakat ilerleyen zamanlarda yapılan değişiklikler ile T-BRIC beklentisi yerini BRICS ifadesine bırakmıştır (Özsoylu ve Algan, 2011: 2). 2000'li yıllarda gelişmekte olan ülkeler büyüme hızlarına, doğrudan yabancı yatırımları çekmelerine ve dünya ekonomisini etkileme güçlerine göre kendi içlerinde sınıflandırılmaya başlamıştır. Bu sınıflar içerisinde, emek ve üretim maliyetinin düşük olması nedeniyle üreticilere büyüme fırsatı yaratan, milli gelirleri ile döviz rezervlerini hızla arttıran, krizlerden diğer ülkelere göre daha az etkilenen, gelişmekte olan ülke kategorisinde bulunan ve yüksek yabancı yatırımı çeken beş ülke dikkat çekmektedir (Ayaydın ve Baltacı, 2012: 55).

BRIC (Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin) terimi 2001 yılında o zamanki Goldman Sachs Yatırım Bankası başkanı Jim O'Neill tarafından, Building Better Global Economic BRICs isimli yayınında ortaya atılmıştır. 2010 yılına kadar BRIC olarak devam etmiş, 2010 yılına gelindiğinde ise Güney Afrika Cumhuriyeti'nin de bu gruba dâhil olması ile birlikte BRICS adına dönüşmüştür. O'Neill raporunda bu beş yükselen ekonominin 21. yüzyılda dünya ekonomisine yön vereceği tespitinde bulunmuştur (Thussu, 2018: 119). Genel olarak grubun ortak özellikleri, ihracatlarını, döviz rezervlerini ve milli gelirlerini hızlı bir şekilde arttırmaları, yaşanan ekonomik krizlerden daha az etkilenen ülkeler olmalarıdır (Ağır ve Yıldırım, 2015: 39).

Yükselen piyasa ekonomileri olarak da bilinen BRICS-T ülkelerinin ortak temel özellikleri şu şekilde sıralanabilir (Özsoylu ve Algan, 2011: 2);

- 1) Teknolojik altyapının hızlı ilerlemesi,
- 2) Nüfusun hızlı bir şekilde artması,
- 3) Genç nüfus yoğunluğunun yüksek olması,
- 4) Gelirin ve tüketicinin artması,
- 5) Yer altı kaynaklarının zengin olması,
- 6) İşgücü veriminin, teknik ve donanımlı yöneticilerinin fazla olması,
- 7) Yüksek büyüme oranlarına sahip olmaları.

Bankacılık sistemine güven duyulmayan ve sağlıklı işlemeyen bir ortamda tasarruflar bankalara emanet edilmeyecek, tasarruflar yatırım ve üretime dönüştürülemez. Dolaylı olarak ekonomik büyüme ve kalkınma zorlaşabilecektir. Ticari bankaların temel işlemleri Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu kanunu tarafından şu şekilde sıralanmıştır (BDDK, 5411/4: 14);

1. Mevduat toplamak,
2. Ticari işletmelere ve bireysel müşterilere kredi vermek,
3. Fon transferi işlemlerine aracılık yapmak,
4. Kambiyo işlemleri yapmak ve aracı olmak,
5. Kiralık kasa işlemleri yapmak,
6. Borsa işlemlerine aracılık yapmak,
7. Fatura ödeme işlemlerini gerçekleştirmek,
8. Teminat mektubu vermek.

Reel sektörün finansman ihtiyaçlarının karşılanmasında en büyük desteği sağlayan kurumların başında bankalar gelmektedir. Bankacılık sektörü ile reel sektör birbirlerini tamamlayıcı piyasalar olarak hareket etmektedirler. Bu iki sektör arasındaki en önemli ilişki bankalar tarafından reel sektöre sağlanan kredi olanaklarıdır. Bankalar sadece kredi vermekle kalmayıp işletmelerden mevduat şeklinde fon da toplayabilmektedir. Aynı zamanda bankalar reel sektörün ortaklık, borç ve alacak faaliyetlerinde aracılık görevi üstlenerek sektörün yükünü hafifletmektedirler.

Bankaların bireylere ve reel sektöre destek amacıyla sunduğu krediler, hem bankaların kârlılığı, hem de ekonomi açısından büyük bir öneme sahiptir. Bankalar tarafından sağlanan fonların kredi olarak piyasaya arz edilmesi ile reel sektörün finansman sorununun giderilmesi amaçlanmaktadır. Bu durum ise ekonomilerde toplam üretim düzeyinin artmasını sağlayarak kredi arzını daha da arttırabilmektedir (Çamoğlu ve Akıncı, 2012: 195).

Bankalar tarafından verilen kredilerin dört temel fonksiyonu bulunmaktadır. Bu fonksiyonlar şu şekildedir (Öker, 2007);

- 1) Tedavül aracı olma fonksiyonunu yerine getirir.
- 2) Atıl durumdaki sermaye ve tasarrufların ekonomiye aktarımını sağlar,
- 3) Ekonomik alandaki faaliyetlere hız verir,
- 4) Malların arzı ile talebi arasındaki dengenin sağlanmasına katkıda bulunur.

Banka mülkiyet yapılarındaki değişiklikler 1990'lı yıllardan itibaren farklı eğilimler izlemiştir. Yabancı bankaların gelişi, banka özelleştirmeleri, serbestleşme reformları ve hızlı finansal küreselleşmeye bağlı olarak kesintisiz bir şekilde artmıştır. Gelişmekte olan ülkeler için, yabancı bankaların sahip olduğu varlıkların payı 1995'te yüzde 16 iken, 1990'ların sonunda yüzde 35'e çıkmıştır. 2010 yılında ise yüzde 52'ye yükselmiştir. Gelişmiş ülkelerde, yabancı sermayeli bankaların aktif payları 1995 yılında yüzde 15'ten 2005 yılı sonunda yüzde 28'e yükselmiştir. 2008 yılında ise yüzde 43'e ulaşmıştır. Buna karşılık, devlete ait bankaların aktif payları tüm bölgelerde düşüş eğilimi izlemiştir. Gelişmekte olan ülkelerde, devlete ait bankaların elinde bulunan banka varlıklarının ortalaması 1995 yılında yüzde 40 iken 2008 yılında yüzde 17'e, 2015 yılında ise yüzde 12'ye gerilemiştir (IMF, 2017: 9).

Yabancı sermayeli bankalar, dünya genelinde birçok ülkede baskın bir rol oynamaktadır. Buna karşın, yerel sermayeli (devlet ve özel) bankalar daha az sayıda ülkede kilit aktör konumunda bulunmaktadır. Sadece birkaç büyük ülkede (Çin, Hindistan, Rusya) devlete ait bankaların oranı diğer banka oranlarından daha yüksektir (IMF, 2017: 6). Yabancı bankaların ülke piyasalarına girmelerinin hem olumlu hem de olumsuz yanlarından bahsetmek mümkündür. Genel olarak bakıldığında bazı olumlu yönleri şu şekilde sıralanabilir (Claessens vd. 2001: 891):

1. Kredi kartları, ödeme sistemleri gibi hizmetler geliştirirler.
2. Risk yönetim mekanizmalarını düşük maliyetle ve kolay ulaşılabilir biçimde sunarlar.
3. Kredi değerlendirme ve bilgi toplama tekniklerini geliştirir, iletirler.
4. Firma ve yönetici performansı izleme mekanizmaları geliştirirler.
5. Rekabeti artırarak, firmalar ve finansal araçlar üzerinde bilginin kalitesi ve ulaşılabilirliği üzerine baskı oluştururlar.
6. Finans alanındaki düzenleyici yapının yeniden şekillenmesini sağlayarak (yasal, düzenleyici ve denetleyici sistem) yerel finansal gelişimi artırır.
7. Finansal yapının değişimine neden olarak, firmaların, finansal araçların düzenleyici ve denetleyici kuruluşların bilgilerinin açıklığı, kolay ulaşılabilirliği, anlaşılabilirliği, adilliği ve şeffaflığını sağlayacak yasal vb. düzenlemelerin yapılmasına neden olurlar.

Yukarıda sayılan olumlu yönlerin yanında, yabancı bankaların piyasa ve ülke üzerinde olumsuz etkileri de olabilmektedir. Yabancı bankaların ülkeye girişlerinin olumsuz etkileri şu şekildedir (Levine, 1996: 247).

1. Yabancı bankalar, toplanan tasarrufun başka ülkelerdeki ortak kuruluşlara aktarılmasına neden olabilmektedir. Bununla beraber, yabancı bankalara uygulanan yönetmelikler, yanlış politikalar, ekonomik belirsizlik ve güvensizlik ile risk ortamının artması ülkede bulunan yabancı sermayelerin çıkışını hızlandırabilmektedir.
2. Yabancı bankaların yerel pazarda bir problemle karşılaştıklarında hızlı bir biçimde geri çekildikleri, eğer büyük bir paya sahiplerse yerel finansal sistemin kırılma potansiyelini artırabilecekleri gözlemlenmektedir.
3. Yabancı bankaların ödeme sistemine doğrudan girişine izin verilmesi durumunda sistemin güvenliğinin sağlanması gerekmektedir.
4. Yabancı bankalar, bankacılık piyasasında rekabetin gelişimine katkıda bulunur. Yabancı bankalar girdikleri piyasalarda, yerel bankaların potansiyel rakipleri olacaktır.

Aşağıdaki Tablo 1'de BRICS-T Ülkelerinde 2006-2016 yılları arasında faaliyette bulunan yabancı sermayeye sahip bankaların sayısının, buldukları ülkenin toplam bankacılık sektörü içindeki oranları gösterilmiştir.

Tablo 1. 2006-2016 Yıllarında BRICS-T Ülkelerinde Hizmet Veren Yabancı Banka Sayılarının Sektöre Oranı (%)

Yabancı Bankaların Sektöre Oranı (%)											
Ülke	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Brezilya	35	36	38	37	38	38	39	40	40	41	41
Çin	6	15	18	19	21	21	20	20	21	20	21
Hindistan	11	11	12	12	12	12	12	12	13	13	13
Rusya F.	15	17	20	20	20	19	18	17	17	18	18
G. Afrika	22	22	23	23	24	24	24	24	24	24	24
Türkiye	34	39	39	39	39	36	35	38	38	39	40
BRICS-T Ortalama	20,5	23,33	25	25	25,66	25	24,66	25,16	25,5	26,06	26,16

Kaynak: Dünya bankası, 2019

Tablo 1' de her ülke özelinde toplam yabancı banka sayısının toplam sektör içindeki oranı gösterilmiştir. Tablo incelendiğinde BRICS-T ülkelerinde bulunan yabancı banka sayılarının, buldukları ülkelerdeki sektör ortalaması en düşük %20,5 ile 2006 yılında, en yüksek olarak da 2016 yılında %26,16 ile kayıtlara geçmiştir. Buradan hareketle, yaklaşık olarak BRICS-T ülkelerindeki bankacılık sektörünün 1/4 'ünün yabancılara ait olduğu söylenebilir. Yabancı sahipliğinin en yüksek olduğu ülkeler ise Brezilya ve Türkiye'dir. Yabancı sahipliğinin en düşük olduğu ülkeler ise Hindistan ve Rusya'dır. 11 yıllık sürece oransal olarak bakıldığında ise en az değişimin Güney Afrika'da olduğu görülmektedir. G. Afrika'da, 2006 yılında %22 olan yabancı sahiplik yüzdesi 2016 yılına kadar sadece 2 puanlık artış ile %24 olduğu görülmektedir. En yüksek değişim ise Çin'de yaşandığı görülmektedir. Çin'de 2006 yılında %6 olan yabancı sahiplik yüzdesi 2016 yılına kadar 15 puanlık bir artışla %21'e yükselmiştir.

Yabancı bankaların ülke bankacılık sektöründeki sayısal durumu önemli olduğu kadar, yabancı bankaların bankacılık sektöründeki aktif ortalaması da bir o kadar önemli ölçüttür. Aşağıdaki tabloda BRICS-T ülkelerinde yer alan bankaların 2006-2016 yılları arasındaki aktiflerinin toplam bankacılık sektörü içindeki payı tablolaştırılmıştır.

Tablo 2. BRICS-T Ülkeleri 2006-2016 Yılları Yabancı Banka Aktiflerinin Sektöre Oranı (%)

Yabancı Banka Aktiflerin Sektör Ortalaması (%)											
Ülke	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Brezilya	25	25	22	18	18	16	16	15	15	16	16
Çin	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3
Hindistan	4	4	5	5	4	4	3	3	4	4	4
Rusya F.	10	10	13	12	10	10	10	8	8	9	9
G. Afrika	21	23	21	22	22	25	24	23	23	23	24
Türkiye	15	16	14	12	12	12	12	14	14	15	15
BRICS-T ortalaması	12,66	13,33	12,83	11,83	11,33	11,5	11,16	10,83	11,16	11,66	11,83

Kaynak: Dünya bankası, 2019

Bir önceki tabloda yabancı bankalar sayı bakımından incelenmiştir. Bu tabloda ise BRICS-T grubunda bulunan ülkelerdeki yabancı bankaların, gittikleri ülkelerdeki bankacılık sektörünün toplam aktifleri içerisinde sahip oldukları aktif oranı tablolaştırılmıştır. Yabancı banka sayısının toplam banka sayısına oranının ¼ olmasına rağmen, toplam aktifler içindeki yabancı banka aktiflerinin oranı ortalama %11'ler civarında olduğu görülmektedir. En düşük yabancı banka aktif oranının Çin'de, en yüksek yabancı banka aktif oranının ise Güney Afrika'da olduğu görülmektedir. Türkiye ise BRICS-T ülke grubunun ortalamasının üzerinde bulunmaktadır. 2008 küresel krizinden sonra sektörde 2013 yılına kadar yabancı banka aktiflerinde bir azalma yaşanmıştır. Bu durumun nedeni olarak bankaların buldukları ülkeleri terk ederek ana ülkeye dönmek zorunda kalmaları veya sermaye azaltımı yoluna gitmiş olmaları gösterilebilmektedir.

2. Literatür

Literatürde yabancı bankaların reel sektöre verilen krediler üzerindeki etkileri konusunda tam bir görüş birliği sağlanmamıştır. Bazı çalışmalarda (Clarke vd., 2001; Haselman, 2006; Maurer ve Brown, 2006; İşeri ve Ulusan, 2007; Rutkauskas ve Dudzevičiute, 2005; Baltacı, 2011) yabancı bankaların, reel sektöre sağladıkları kredilerde olumlu etkileri gözlemlenmiştir. Bazı çalışmalarda ise (Claessens ve Horen (2014); Şahin ve Doğukanlı, 2014; Gormley, 2010) yabancı bankaların reel sektöre verdikleri kredilerde, olumsuz etkiler gözlemlenmiştir. Bazı çalışmalarda ise (Hassan, 2005) yabancı bankaların, reel sektöre verilen krediler üzerinde etkisine rastlanılmamıştır. Literatürdeki bu farklı bulgular ve gelişmekte olan ülkeler grubunda değerlendirilen BRICS-T ülkelerinin yabancı bankalar konusundaki cazibesi araştırmanın temel motivasyon kaynağı olmuştur.

Clarke vd. (2001), 35 gelişmekte olan ülkede, 1995-1998 yılları arası panel veri analizi yöntemi ile bir çalışma yapmışlardır. Bu çalışmada; yüksek faiz değişkeni ve reel sektöre verilen krediler arasında negatif ve %1 düzeyinde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler(KOBİ) açısından; yabancı banka aktif payı ile reel sektöre verilen kredi değişkeni arasında pozitif ve %10 düzeyinde istatistikî olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Çalışma sonucunda; yabancı banka katılımının KOBİ'lerin finansman koşullarını iyileştirdiği ve yabancı banka katılımı ile büyük işletmelerin küçük işletmelere nazaran daha fazla fayda sağladığı sonucuna varılmıştır.

Hassan (2005), 21 İslam ülkesindeki bankacılık sektörü üzerinde 231 İslami banka verisini kullanarak 1994-2001 dönemindeki yabancı bankaları incelemiştir. Yabancı banka girişinin İslami Bankacılık sektörü üzerine etkisini incelemiştir. Yaptığı çalışmada yabancı banka aktiflerinin toplam banka aktifi içindeki oranını kullanmıştır. Özel sektör firmalarına bankalar tarafından verilen krediler ile yabancı banka aktifleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

Rutkauskas ve Dudzevičiute (2005) tarafından yapılan çalışma, Litvanya'da 1995-2004 yılları arasını kapsamaktadır. Ülkelerin bankacılık sektörü içerisinde yüksek oranda yabancı sermaye bulundurmasının kredi portföyü miktarı ve kalitesi üzerinde olumlu etkiler yarattığı ifade edilmiştir. Yapılan regresyon analizi sonuçları ise; yabancı bankaların yabancı para piyasalarına daha iyi erişim sağlamasıyla mevduat, yükümlülük ve müşterileri artırarak Litvanya kredi pazarının gelişimine katkı sağladığını göstermişlerdir.

Maurer ve Brown (2006), geçiş ekonomilerinde yabancı banka girişinin reel sektör kredi erişimine etkisini inceledikleri çalışmalarında 22 geçiş ülkesinde panel veri kullanılarak, 6000'den fazla firmadan oluşan bir örneklem kullanmışlardır. Çalışmada reel sektöre verilen kredi ile yabancı bankaların toplam banka aktifleri içindeki payı arasında pozitif ve %1 düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit etmişlerdir.

Haselmann (2006), 1994-2002 yılları verilerini kullanarak, 12 merkez ve doğu Avrupa geçiş ekonomilerinde hizmet veren yabancı bankaları incelemiştir. Çalışma sonucunda, yabancı bankaların uzun dönem stratejileri uygulayarak kredi pazarında denge sağladıkları sonucuna varılmıştır. Yabancı bankaların müşteriler için fayda sağlayarak kredi piyasalarındaki etkinliği arttırdığı gözlemlenmiştir.

İşeri ve Ulusan (2007), Ülkemiz bankacılık sektöründe, 2003-2005 yıllarına ait bir trend içinde yabancı bankaların mevduat, kredi, toplam aktif, özkaynak ve kar değerlerini, bankacılık sektör verileri ile karşılaştırmıştır. Yabancı banka oranının arttığı dönemde mevduat, kredi ve kar rakamlarında büyük oranlı bir artış görülmüş, toplam aktif ve özkaynak rakamları ise her yıl bir önceki yıla göre iki misli olacak ölçüde yükselmiştir.

Gormley (2010), 1988-2004 yılları arasında yapılan çalışmada, Hindistan'da yabancı bankaların piyasaya girişinin iç piyasada reel sektör kredileri ve karlılık üzerindeki etkilerini test etmiştir. Çalışma sonucunda, piyasaya giren yabancı bankaların kısıtlı bir alanda sadece karlı firmalarla kredi ilişkisi içine girdiği ve sonuçta banka kredilerinde geriye çekilme olduğu gözlenmiştir. Bunun sonucunda özellikle küçük ve orta ölçekli işletmelerin krediye ulaşmada sıkıntı yaşadığı vurgulanmıştır.

Baltacı (2011), 1995-2008 döneminde geçiş ekonomilerindeki 27 ülkede hizmet veren yabancı banka varlığı ile kredi tahsisindeki ilişkiyi incelemiştir. Çalışma sonucunda, yabancı banka varlığı ile özel sektöre verilen krediler arasındaki ilişkiler yorumlanmıştır. Geçiş ekonomilerinde yabancı banka varlığının kredilere erişimi büyük oranda olumlu etkilediği tespit edilmiştir. Modelde bağımsız değişken olarak kullanılan yabancı bankaların toplam varlıklar içindeki payı değişkeni yerine yabancı banka sayısı değişkeni alındığında yabancı banka sayısı değişkeni negatif ve istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Yağcılar (2011), Türkiye'de 1992-2008 yılları arasında faaliyet gösteren yabancı bankaların davranışlarını belirlemiştir. Çalışmada Türkiye'de yabancı banka girişlerinin rekabeti canlandıran bir unsur olduğu ifade edilmiştir. Türkiye'de kurulan yabancı bankaların, sermaye yapıları ve yüksek etkinlik düzeylerine bağlı olarak maliyetlerinin düşük olduğu ve bu faktörlerin sağladığı piyasa gücü ile yerli özel bankalara göre rekabetçi davranışlarının daha atak olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışmada,

Türkiye’de şube açan yabancı bankaların yüksek piyasa gücüne sahip oldukları, bu nedenle sektörü yönlendirebildikleri ve karlarının artmasının sektöre de olumlu yansıdığı sonucuna varılmıştır.

Hamadi ve Awdeh, (2012), 1996-2009 dönemi için bankaya özgü, sektöre özgü, para politikası ve makroekonomik değişkenler kullanarak Lübnan'daki ticari banka faiz marjlarının belirleyicilerini analiz etmişlerdir. Ampirik sonuçlar, faiz marjlarının yerli ve yabancı bankalar arasında farklı şekillendiğini göstermektedir. Örneğin, yurtiçi banka büyüklüğü, likidite, verimlilik ve daha düşük bir ölçüde aktifleştirme ve kredi riski faiz marjlarını olumsuz etkilemektedir. Aynı etki yoğunlaşma, dolarlaşma ve daha düşük bir oranda ekonomik büyüme ile yakalanmıştır. Öte yandan, mevduatların büyümesi, borç verme, enflasyon, merkez bankası iskonto oranı, ulusal tasarruf, yurtiçi yatırım ve daha düşük bir ölçüde bankalararası kurun net faiz marjları üzerinde olumlu bir etkisi bulunmaktadır.

Claessens ve Horen (2014), 1995–2009 döneminde, 137 ülkede, 5.324 bankanın verilerini toplayarak çalışma yapmışlardır. Yaptıkları çalışmada, yabancı bankanın varlığı ile reel sektöre sağlanan kredi arasındaki ilişkinin ev sahibi ülke özelliklerine bağlı olup olmadığını incelemişlerdir. Yabancı banka mevcudiyetinin gelişmekte olan ülkelerde büyüme ile olumsuz yönde ilişkili olduğunu tespit etmişlerdir. Yabancı banka varlığında yaşanan %1’lik bir artışın reel sektöre verilen kredi miktarlarında 5 puanlık bir düşüşe neden olduğu görülmüştür.

Şahin ve Doğanlı (2014) tarafından Türkiye’de 2006-2013 dönemi arasındaki yaklaşık 7 yıllık sürede KOBİ kredi payı, yabancı banka payı ve toplam krediler değişkenleri arasındaki dinamik etkileşimler analiz edilmiştir. Analiz bulguları yabancı banka payının KOBİ kredi arzında altı ay gecikmeli negatif etkisi olduğunu göstermiştir. Çalışma sonuçları, yabancı bankaların piyasanın daha az riskli ve kaliteli müşterilerine yönelerek bilgi duyarlılığı yüksek olan KOBİ'lere verilen kredileri azalttığını göstermiştir. Yabancı banka girişleri gelişmekte olan ülkelerde finansal sistemin verimliliğini arttırsa da, yabancı bankaların risk alma davranışları veya yerel bilgi elde etmede dezavantajlı durumda olmaları onları piyasanın daha az riskli ve kaliteli müşterilerine yöneltebileceği şeklinde yorumlanmıştır.

Raharjo, Hakim, Manurung ve Maulana (2014) 2008-2012 dönemi için Endonezya’da ticari bankaların faiz marjları üzerinde etkili olan faktörleri hem içsel (varlık büyümesi, karlılık, likidite, etkinlik, sermaye yeterliliği ve risk) hem de dışsal faktörleri (enflasyon, faiz oranı ve piyasa gücü) ele alarak incelemişlerdir. Çalışmanın sonucunda, varlık büyüklüğü, yatırım karlılığı ve risk (takipteki krediler/toplam krediler) faktörlerinin faiz marjı üzerinde istatistiksel açıdan anlamlı ve pozitif, likidite (krediler/mevduatlar) faktörünün ise negatif bir etkisinin olduğu ortaya koyulmuştur.

Yapılan literatür çalışmalarına bakıldığında farklı sonuçların tespit edildiği görülmektedir. Bu durum yabancı bankalar ile ilgili tartışmaların devam etmesine neden olmuştur. Yükselen ekonomilerde yerli ve yabancı bankaların buldukları ülkelerdeki reel sektör ve finansal sektör üzerindeki etkileri konusunda çok az çalışma yapıldığı tespit edilmiştir. Sınırlı ve spesifik örneklem kullanılarak, bu konuda daha fazla araştırma yapılmasının bu boşluğu giderebileceği beklenmektedir.

3. Uygulama

Yürütülecek olan araştırma, BRICS-T ülkelerinin bankacılık piyasalarında faaliyet gösteren yabancı sermayeli bankaların reel sektöre verilen krediler üzerine olan etkilerini, 2006-2016 yılları arasında panel veri analiz yöntemi ile incelemeye yöneliktir. Bu araştırmanın hipotezi;

H₁: Yabancı bankaların sektör içindeki aktif payının, reel sektöre verilen kredi miktarı üzerinde pozitif etkisi vardır.

Çalışmada kullanılan değişkenlere ait veriler Dünya bankası ve IMF’in veri tabanlarından elde edilmiştir. İlgili değişkenlerin bir önceki yıla göre değişimleri hesaplanarak analizde kullanılacaktır. Çalışmada kullanılan değişkenlere ait veriler World bank ve IMF’in veri tabanlarından elde edilmiştir. İlgili değişkenlerin bir önceki yıla göre değişimleri hesaplanarak analizde kullanılacaktır. Kontrol değişkenleri modelde test edilen reel sektöre verilen kredileri etkilediği düşünülen yabancı banka aktifleri dışında hangi değişkenlerin etkilediğini ölçmeye yaramaktadır. Analizde değişkenler dikkate alınarak oluşturulan modelin açıklama gücünü, güvenilirliğini ve sağlamlığını arttırabilmek için bazı kontrol değişkenleri kullanılmıştır. Çalışmada kullanılan değişkenlere ait tablo aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 3 Çalışmada Kullanılan Değişkenler

Değişken	Açıklama	Kaynak	Referanslar
Bağımlı Değişken			
KRD	Bankacılık sektörü tarafından özel sektöre verilen kredilerin GSYİH'ya oranı Özel sektör kredileri= $\frac{\text{özel sektöre verilen krediler}}{\text{GSYİH}} \times 100$	Dünya bankası	Weller ve Scher (2001); Rutkauskas ve Dudzevičiute (2005)
Bağımsız Değişken			
YBA	Yabancı Banka Aktifleri / Sektör Aktif Toplamı	Dünya bankası	Clarke, vd. (2001); Rutkauskas ve Dudzevičiute (2005)
Kontrol Değişkenleri			
BUY	Gayri Safi Yurtiçi Hâsıla (GSYİH)	IMF, MB	Claessens, v.d. (2001); Arshad (2012)
ENF	Yıllık Tüketici Fiyat Endeksi	IMF, MB	Maurer ve Brown (2006); Clarke, vd. (2006)
BMB	(Banka Mevduatları/ GSYİH) x 100	Dünya bankası	Weller ve Scher (2001); Yağcılar (2011)
NFM	Net Faiz Marjı (NFM)= (Varlıklardan Elde Edilen Faizler – Mevduat için Ödenen Faizler) / Toplam Varlıklar	Dünya bankası	Raharjo ve diğ., (2014); Hamadi ve Awdeh, (2012)

Araştırmada test edilecek model;

$$KRD_{it} = \alpha_{it} + \beta_1 GDP_{it} + \beta_2 YBA_{it} + \beta_3 ENF_{it} + \beta_4 BMB_{it} + \beta_5 NFM_{it} + \epsilon_{it}$$

Burada;

$i = 1, 2, 3, 4, 5, 6$ Kesit birimi (Ülkeler; Brezilya, Rusya, Hindistan, Güney Afrika, Çin, Türkiye)

$t = 2006, 2007, \dots, 2016$ (zaman) şeklindedir.

Çalışmada yukarıda belirtildiği gibi 6 ülkeye ait 2006-2016 yıllarını kapsayan yıllık veri seti kullanılmıştır. Örnekleme alınan tüm ülkelerin 2016 yılı sonrası verilerine tam olarak ulaşılammıştır. 2017 yılı için özellikle Brezilya ve Hindistan ülkelerinde hizmet veren yabancı banka verilerine ulaşamadığı için çalışmaya dâhil edilememiştir.

Çalışmada kullanılan tanımlayıcı istatistikler, korelasyon, yatay kesit bağımlılığı, otokorelasyon ve değişen varyans tablolarına aşağıda değinilecektir. İlk olarak tanımlayıcı istatistikler tablosu Tablo 4 ile gösterilmiştir.

Tablo 4. Tanımlayıcı İstatistikler

	KRD	BMB	BUY	ENF	NFM	YBA
Ortalama	2.377	1.419	-0.464	-0.035	-0.067	0.030
En yüksek	22.291	7.450	13.191	7.696	5.153	3.000
En düşük	-4.559	-6.079	-13.068	-8.476	-4.309	-4.000
Standart Sapma	4.257	2.474	3.829	2.701	1.261	1.312

Gözlem Sayısı	66	66	66	66	66	66
---------------	----	----	----	----	----	----

Tablo 4' de panel veri analizinde kullanılacak verilere ait tanımlayıcı istatistiki bilgilere yer verilmiştir. 66 gözlemden oluşan bir veri seti bulunmaktadır. Tabloda kullanılan standart sapma değeri; değerlerin ortalamadan ne kadar uzaklaştığını göstermektedir. Değişkenlerin tanımlayıcı istatistiklerine bakıldığında; standart hata değeri en yüksek olan değişkenin özel sektöre verilen krediler verisinde olduğu, en düşük standart sapma değerinin ise banka aktif karlılığında olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre özel sektöre verilen kredilerin yıllar itibari ile çok farklı değerler aldığı, banka aktif karlılığında ise çok büyük geçişlerin olmadığını söylemek mümkündür.

Tanımlayıcı istatistikler tablosu verildikten sonra bağımsız değişkenler arasındaki korelasyon tablosu Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 5. Bağımsız Değişkenler Arasındaki Korelasyon

	BMB	BUY	ENF	NFM	YBA
BMB	1				
BUY	-0.41	1			
ENF	0.10	-0.11	1		
NFM	-0.07	-0.12	-0.25	1	
YBA	0.01	0.08	0.03	-0.02	1

Tablo 5' te değişkenlerin kendi aralarındaki korelasyon matrisi görülmektedir. Analizin güvenilir sonuç vermesi için değişkenler arasında yüksek korelasyon katsayısının olmaması beklenmektedir. Bu bağlamda Tablo 5 incelendiğinde değişkenler arasında yüksek bir korelasyon katsayısı tespit edilmemiştir.

Seriler arasında yatay kesit bağımlılığı (YKB) testi dikkate alınmadan analiz yapılması, elde edilecek sonuçları önemli ölçüde etkileyebilecektir. Bu nedenle analize başlamadan önce serilerde YKB' nin varlığının test edilmesi gerekmektedir. Bu test yardımıyla yatay kesit birimlerinin birbiriyle bağımlı olup olmadıkları, diğer bir ifadeyle seriye belli bir şok gelmesi durumunda tüm yatay kesit birimlerinin söz konusu şoktan aynı derece etkilenip etkilenmediği tespit edilmektedir.

Çalışmada analize dâhil olan panel veri setinde, yatay kesit bağımlılığının belirlenmesi için, ele alınan örnekleme CD_{LM} testi (pesaran (2004)) yapılmıştır. Buradan elde edilen test istatistiği;

H₀: "Yatay kesit bağımlılığı yoktur"

H₁: "Yatay kesit bağımlılığı vardır" hipoteziyle sınanmaktadır. Söz konusu teste ilişkin sonuçlar ise Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. Yatay Kesit Bağımlılık Test Sonuçları

Test	İstatistik Değeri
CD _{LM} Testi	-0.329
CD _{LM} Testi P değeri	0.235

Tablo 6' da ki test sonuçlarına göre, $0.23 > 0.05$ olduğu için yatay kesit bağımlılığının model test sonucunda olmadığı görülmüştür. Yatay kesit bağımlılığının olmadığına ilişkin boş hipotez istatistiki olarak kabul edilmektedir. Elde edilen bu sonuç çalışmada kullanılan panel veri setinde yatay kesit bağımlılığının olmadığına işaret etmektedir.

Yatay kesit bağımlılığı testinden sonra, hata terimleri arasında otokorelasyon olup olmadığı Wooldridge testi (Wooldridge (2002)) kullanılarak araştırılmıştır.

Söz konusu testte sınanan hipotezler şu şekildedir:

H_0 : "Otokorelasyon yoktur"

H_1 : "Otokorelasyon vardır"

Bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkene olan etkisini daha net ve gerçekçi değerler üzerinden yorumlayabilmek için hata terimleri arasında otokorelasyon olup olmadığı Tablo 7'de gösterilecektir.

Tablo 7. Otokorelasyon Testi Sonuçları

Test	İstatistik Değeri
Wooldridge Testi	0.390
Wooldridge Testi P değeri	0.5597

Söz konusu test sonuçları ve istatistik değerleri model test sonucu Tablo 7' de sunulmuştur. Olasılık dağılımı 0.05'den büyük ise otokorelasyon sorunu yoktur. Buna göre, reel sektöre verilen krediler modeli otokorelasyon içermemektedir. Burada yapılan test sonucuna göre otokorelasyon olmadığını ifade eden sıfır hipotezi kabul edilerek, alternatif hipotez reddedilmiştir. Dolayısıyla modelde otokorelasyon sorunu bulunmamaktadır.

Modelin yansız ve etkin olabilmesi için değişen varyans sorununun olmaması gerekmektedir. Değişen varyans sorununun olup olmadığı Breush Pagan testi (Breusch-Pagan (1980)) kullanılarak araştırılmıştır. Söz konusu testte sınanan hipotezler şu şekildedir:

H_0 : "Değişen varyans yoktur"

H_1 : "Değişen varyans vardır" hipoteziyle sınanmaktadır.

Değişen varyans'a ait test sonuçları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 8. Değişen Varyans Testi Sonuçları

Test	İstatistik Değeri
Breush-Pagan Testi	6.02
Breush-Pagan Testi P değeri	0.0142

Değişen varyans test sonuçları ve istatistik değerleri Tablo 8' de sunulmuştur. Buna göre, reel sektöre verilen krediler test sonucuna göre, H_0 hipotezi reddedilmekte ve varyansın birimlere göre değiştiği tespit edilmiştir. Yapılan test sonucunda H_0 hipotezi reddedilerek robust işlemi yapılacaktır.

Robust regresyon, parametrik modelin varsayımlarının gerçekleşmemesi durumunda tahminlerin doğruluğunu arttırmak için tasarlanmış istatistiksel yöntemlerin genel bir sınıfıdır. Bu regresyon yöntemi, büyük hataların ağırlıklarını azaltarak etkilerini düşürmektedir. Dolayısıyla, tahmin değerinin verideki küçük değişikliklerden çok fazla etkilenmediği sağlam bir parametre tahmin yöntemine ihtiyaç duyulmaktadır. Sağlam (Robust) regresyon analizi, verilerin doğası gereği temel varsayımların yerine getirilmediği durumlarda, regresyon modeline alternatif oluşturmaktadır. Robust tahminciler, hata terimlerinin normal dağılıma sahip olmaması ve/veya aykırı değerlerin bulunması durumunda güvenilir sonuçlar vermektedir (Verardi ve Croux, 2009: 445).

Modelde değişen varyans tespit edildiği için, robust kullanılarak model tahmini yapılacaktır. Varsayım testleri sonucu yapılarak, parametre katsayılarının tahmini tamamlanmıştır. Analizin çıktı sonuçları Tablo 11'de yer almaktadır.

Tablo 9'da çalışmaya ait birim kök testi sonuçları gösterilmektedir. Durağan olmayan seriler birim kök içermektedirler. Bir serideki birim kök sayısı serinin durağan olana dek alınması gereken fark sayısına eşittir. Bir değişkenin durağan olup

olmadığını veya durağanlık derecesini belirlemede kullanılan en geçerli yöntem birim kök testidir (Gujarati, 1999: 720). Analizde, yatay kesit bağımlılığı olmadığı için 1. nesil birim kök testleri olarak adlandırılan tahmincilerden, Levin vd. (2002) tarafından geliştirilen LLC (Levin-Lin ve Chu) birim kök testi uygulanmaktadır. Çalışmayla ilgili olarak değişkenlerin birim kök test sonuçları Tablo 9’ da gösterilmiştir.

Tablo 9. Birim Kök Test Sonuçları

LLC (Levin-Lin ve Chu) Birim Kök Testi				
Değişkenler	Düzye		Birinci Fark	
	Sabit	Sabit + Trend	Sabit	Sabit + Trend
KRD	-2,0806** (0.018)	-0.5101 (0.304)	-0.9361 (0.174)	-0.1461** (0.044)
BUY	-11.2796*** (0.000)	-13.5302*** (0.000)	-15.917*** (0.000)	-13.4914*** (0.000)
BMB	-2.5322*** (0.005)	-2.2045** (0.013)	-5.3999*** (0.000)	-4.7661*** (0.000)
ENF	-6.0345*** (0.000)	-7.6369*** (0.000)	-7.7335*** (0.000)	-10.3336*** (0.000)
NFM	-4.1194*** (0.000)	-4.1042*** (0.000)	-14.985*** (0.000)	-6.3602*** (0.000)
YBA	-1.2549*** (0.000)	-3.9346*** (0.000)	-4.8652*** (0.000)	-5.8293*** (0.000)

Not: ** %5, *** %1 düzeyinde anlamlı farklılığı, Parantez içindeki değerler ise olasılık değerini ifade etmektedir.

Tablo 9’da birim kök test sonuçlarına yer verilmiştir. 1. nesil panel birim kök testlerini kullanabilmek için serilerde yatay kesit bağımlılığının olmaması gerekmektedir. Çalışmada kullanılan değişkenlerde yatay kesit bağımlılığının olmadığı Tablo 6’da gösterilen yatay kesit bağımlılığı testleriyle gösterilmiştir. Serilerimizin durağanlık seviyesi için yapılan birim kök test verilerine göre değişkenlerin tamamı Levin, Lin & Chu testine göre I(0) düzeyinde durağan olduğu tespit edilmiştir.

Panel veri modelleri, zaman etkileri, birim etkilerini veya her ikisini inceleyerek, gözlemlenebilecek veya gözlemlenemeyecek heterojenliği veya bireysel etkileri araştırma amacına dayanmaktadır. Bu etkiler sabit etkili veya rassal etkili olabilmektedir. Sabit etkiler modeli (Fixed), kesişim noktalarının (intercepts) zaman dilimi boyunca ya da bireyler arasında farklı olup olmadıklarını incelerken, rassal etkiler modeli (Random), birimler arası veya zaman dilimi boyunca hata varyansı bileşenlerinin birbirleri ile aralarındaki farkları araştırmaktadır (Reichert ve Weinhold, 2000:7).

Birim kök testi yapıldıktan sonra ise, serilerin düzeyde durağan çıkmasıyla birlikte analize Hausman testi ile devam edilecektir. Hausmann (1978) tarafından geliştirilen bu test, gözlenemeyen etkiler ile açıklayıcı değişkenler arasındaki korelasyonun incelenmesine dayanmaktadır.

Çalışmayla ilgili olarak Tablo 10’ de Hausman test sonuçları gösterilmiştir.

Tablo 10. Hausman Test Sonuçları

	Test	İstatistik	p-değeri	Sonuç
Reel Sektöre Verilen Krediler	Hausman	0.64	0.9863	Rassal

Tablo 10’da Hausman Test sonuçları gösterilmektedir. Yapılan test sonuçlarına göre $p > 0.05$ olduğu için rassal etkiler modelinin uygulanmasına karar verilmiştir.

Modelde değişen varyans tespit edildiği için, Tablo 11’de kümelenmiş standart hatalar kullanılarak model tahmini yapılmıştır (Verardi ve Croux, 2009: 445). Kümelenmiş standart hatalar ile yapılan robust tahmin sonucu, modele alınan değişkenlerin istatistiksel olarak analizi Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11. BRICS-T Ülkelerinde Yabancı Banka Girişlerinin Reel Sektöre Verilen Kredilere Etkilerinin Panel Veri Analiz Sonuçları

	Reel Sektöre Verilen Krediler
BMB	0.374** (0.037)
ENF	-0.343 (0.400)
GDP	0.007 (0.860)
NFM	-1.099*** (0.000)
YBA	0.060 (0.854)
Gözlem Sayısı	66
R²	0.53
Ftesti	34.90
F testi Olasılık Değeri	0.000
Hausman Testi Olas. D.	0.64
Hausman Testi Ki-Kare D.	0.9863
Yöntem	Rassal

Not: *%10, **%5 ve ***%1 düzeyinde anlamlı farklılığı ifade etmektedir. Tabloda parantez içi değerler ise olasılık değerlerini göstermektedir.

Reel Sektöre Verilen Krediler için yapılan panel veri analizinde Hausman testi sonucu rassal etkili model kullanılmıştır. Bu model sonucunda özel sektöre verilen krediler ile mevduatlar arasında %5 düzeyinde, 0.374 katsayısı ile pozitif ve anlamlı ilişki olduğu görülmektedir. Banka mevduatlarındaki %1'lik artış reel sektöre verilen krediler değişkeni üzerinde 0,37'lik bir artışa yol açmaktadır. Banka mevduatları değişkeni ile bağımlı değişken olan reel sektöre verilen krediler arasında istatistikî olarak pozitif ve anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Weller ve Scher (2001) tarafından yapılan çalışmada elde edilen bulgular sonuçları destekler niteliktedir. Yani mevduatlar arttıkça, özel sektör daha fazla desteklenerek fon ihtiyaçları giderilmektedir. Bankalar, kendilerinde bulunan fon fazlalıklarını, daha uygun oranlarla daha fazla miktarda sunmak isteyeceklerdir. Atıl durumda mevduatları bekletmek yerine, onları krediye dönüştürüp faiz geliri oluşturacaklardır. Bankacılık sektörünün verdiği krediler sayesinde, reel sektör üretim ve yatırımlarında olumlu gelişmeler yaşanabilmesi muhtemeldir.

Net Faiz Marjı ile özel sektöre verilen krediler arasında ise %1 düzeyinde -1.099 katsayısı ile anlamlı ve negatif ilişkinin olduğu görülmektedir. Çalışma sonucunda elde edilen bulgular beklentilere uygun sonuç vermiştir. Net faiz marjındaki %1'lik artışın, reel sektöre verilen krediler değişkeni üzerinde 1,099'luk bir azalışa neden olacağı anlaşılmaktadır. Buna göre net faiz marjı artarsa özel sektöre verilecek krediler azalmaktadır. Net faiz marjı oranının yüksek olması durumunda, bankaların topladıkları mevduatlar için düşük faiz uyguladığı, verdiği krediler için ise yüksek faiz politikası uyguladığı anlaşılmaktadır. Bu durum, bankalardan ödünç fon alan gerçek ve tüzel kişilerin alacakları kredi miktarlarına etki edebilecektir. Bankalar yüksek faiz oranı ile kredi verirken, düşük faiz oranı ile mevduat topladıklarından daha fazla kar elde etmektedirler. Bu durum bankalar için pozitif iken reel sektör için negatif olacaktır. Yani kişi ve kurumlar mevduat faizinden daha az gelir elde ederken, aldığı krediye daha fazla faiz ödeyecektir. Bu durum reel sektör tarafından tercih edilen bir durum değildir. Claessens v.d. (2001) tarafından yapılan çalışma bu çalışma bulgularını destekler niteliktedir.

Ekonomik gelişme ile bankaların sağladığı krediler arasında bir ilişki olduğu genellikle kabul görmektedir. Bir ülkedeki mal ve hizmet üretim miktarının artması sonucu milli gelirdeki yükseliş olarak açıklanan ve ekonomik kalkınma için bir gereklilik olarak nitelendirilen ekonomik büyüme, ülkelerin iktisadi anlamda gelişmesinde önemli bir rol oynamaktadır (Pehlivan vd., 2017: 2). Çalışmada yapılan analizler sonucunda bağımsız değişken GDP ile bağımlı değişken olan reel sektöre verilen krediler arasında istatistikî olarak anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

Çalışmanın temel araştırma konusu yabancı banka aktifleri ile özel sektöre verilen krediler arasındaki ilişkinin yönü ve derecesini araştırmaktır. Çalışma sonucunda elde edilen yukarıdaki tabloya göre yabancı bankaların aktiflerinin artması ile reel sektöre verilen krediler arasında anlamlı bir sonuç çıkmamıştır. Hassan (2005) tarafından yapılan çalışma bu çalışma bulgularını destekler niteliktedir. Yabancı bankaların piyasaya girmesi ile beraber yaşanacak finansal rekabet sonucu faiz

oranlarının düşmesi, daha fazla fonun piyasaya sunulması beklenen bir durumdur. Fakat yapılan analiz sonucunda anlamlı bir sonuç çıkmadığı görülmektedir. Yabancı bankalar genellikle, hizmet verdikleri ülkelerde yeni müşterileri bulmada zorlanabilmekte ve riski yüksek firmalara kredi vermeyi tercih etmeyerek temkinli davranmaktadırlar. Bu durumda yabancı bankaların finansal sektöre beklenen etkisi biraz daha geç yansiyabilmektedir. Yabancı bankalar girdikleri piyasalarda fazla tanınmadıkları için fon ihtiyacı olanlar tarafından da tercih edilmeme ihtimalleri bulunmaktadır.

Enflasyonun artması ile birlikte reel sektöre verilen krediler arasında negatif bir ilişkinin çıkması beklenen bir durumdur. Çalışma sonucunda elde edilen yukarıdaki tabloya göre enflasyon ile reel sektöre verilen krediler arasında anlamlı bir sonuç çıkmamıştır. Enflasyonun artması ile faiz oranlarının yakın ilişki içinde olduklarını Fisher hipotezine göre söylemek mümkündür. Enflasyon ile reel sektör kredileri arasındaki ilişki nedeniyle, artan faiz oranları ile kredi çekme talebi azalacağı için enflasyon ve kredi arasında negatif ilişki olması beklenmektedir. Baltacı (2011), Gopalan ve Rajan (2017), Beck ve diğerleri (2011) tarafından yapılan çalışmalarda elde ettikleri bulgular ile çalışmada elde edilen bu bulgu birbirini desteklemektedir.

Sonuç ve Değerlendirme

Ülkelerin bankacılık sistemi ve ekonomik kalkınma sistemleri o ülkelerin dinamik olarak gelişmesi için en önemli göstergelerinden biridir. Her ülkedeki bankacılık sistemi, ulusal ve küresel ekonomideki iniş ve çıkışlara yanıt veren ekonomik ve finansal durumu yansıtmaktadır. Bankacılık sektörünün istikrarlı gelişimi, devletlerin ekonomik istikrarı açısından önemlidir. Bununla beraber, bankacılık sistemini etkileyen ulusal veya küresel krizler, ulusal ekonomilerin büyüme beklentilerini etkileyebilecektir. Bu da ülkelerin zorunlu olarak daha sağlam finansal ve ekonomik bir yapıya sahip olmalarını gerektirecektir. Ekonomik yaşamın merkezinde bulunan, üreticilerin çıkarlarına hizmet eden finansal kurumlar ve bankalar, sanayi-ticaret, tarım ve nüfus arasındaki iletişime aracılık etmektedirler. Bankalar, ülkedeki pazar ilişkilerinin daha da derinleşmesinde ve gelişmesinde büyük rol oynamaktadırlar.

Çalışmanın örneklemini oluşturan BRICS-T gibi gelişmekte olan ülkelerde finansal piyasaların en önemli aktörünün bankacılık kesimi olduğunu söylemek mümkündür. Bankacılık sektörünün istikrarlı işlenmesi, ülkedeki ekonomik performans, istikrar ve gelişmişlik için çok önemli bir rol üstlenmektedir. Küreselleşme ve finansal entegrasyon sürecinde bankacılık sektörü yabancı iştiraklerin artışı ile karşı karşıyadır. Gelecek yıllarda, yabancı bankaların sektör üzerindeki etkilerinin daha da belirgin olacağı öngörülmektedir.

Bu çalışmada, gelişmekte olan ülkeler grubunda değerlendirilen BRICS ülkeleri ile Türkiye verilerinden hareketle, yabancı bankaların reel sektöre verilen krediler üzerinde etkisine yönelik yapılan panel veri analizinde, 2006-2016 yıllarını kapsamak üzere, bağımlı değişken olarak reel sektöre verilen krediler ile bağımsız değişkenlerden banka mevduatları ve net faiz marjı arasında anlamlı ilişkiler, yabancı bankaların aktifleri ile de anlamlı bir ilişki olmadığı ortaya çıkmıştır. Yani banka mevduatlarında oluşacak artış ve net faiz marjının daralması ile reel sektöre verilecek kredilerde artış meydana geleceği tespit edilmiştir.

Tüm bunlardan hareketle, net faiz marjını daraltıcı ve banka mevduatlarını arttırıcı politika izlenmesi, reel sektöre finansal destek sağlanması noktasında bir çözüm önerisi olabilecektir. Reel sektörü destekleyici kredilerin verilmesinde banka ile düzenleyici otoriteler ortaklaşa hareket ederek daha fazla katkı sağlayabilecektir. Banka mevduatlarını arttıracak çalışmalar sonucunda reel sektöre verilen kredilerin arttığı görülmüştür. Yine düzenleyici otoriteler tarafından yapılan düzenlemeler sonucunda kayıt dışı fonların sisteme kazandırılarak reel sektörü ve bankaları destekleyici çalışmalar yapılabilir.

Ayrıca kamu tarafından yapılacak teşvikler arasında; yönetmeliklerin kolaylaştırılması, varsa açılış sermaye miktarının yatırımcıları teşvik edici şekilde olması ve vergi yükümlülüklerinin düzenlenmesi vb. öneriler ile başarılı bir sonuca ulaşmak mümkün olabilir. Reel sektöre verilen kredi miktarının artırılabilmesi için, net faiz marjının çok yüksek olmaması sağlanmalı ve banka mevduatlarının artırılması ve desteklenmesi gerekmektedir.

Bankacılık sektörüne yabancı girişi, tümüyle karşı taraftan gelebilecek taleplere bırakılmamalı, ülkenin orta ve uzun vadeli çıkarlarıyla uyumlu bir devlet politikası haline getirilmelidir. Araştırma bulgularının, henüz tam anlamıyla etkilerinin netleşmediği yabancı bankalar konusunda politika yapıcılara (düzenleyici otoritelere) fikir vermesi beklenmektedir. Tüm bunlardan hareketle, yabancı bankaların varlığının artması ile rekabetin artması, maliyetlerin düşmesi ve banka aktiflerin daha verimli kullanılarak yüksek kar elde edilmesi sonucu çıkmaktadır. Yabancı bankaların finansal piyasada faaliyet göstermeye başlaması, finansal piyasalara yeni teknolojiler ve mali yenilikler getirmesi, bankacılık piyasasında rekabetin artması, mali piyasaların gelişmesine katkı sağlaması ve yabancı banka varlığı sayesinde yabancı yatırımların ülkeye çekilmesi gibi katkılar sağlaması beklenmektedir.

Çalışma, sadece BRICS ve Türkiye özelinde, 2006-2016 periyodunda gerçekleştirilmiştir. 2017 yılı için özellikle Brezilya ve Hindistan ülkelerinde hizmet veren yabancı banka verilerine ulaşılamadığı için çalışmaya dâhil edilememiştir. Çalışmanın bir diğer kısıtı ise yabancı firmalar ile ortaklığı bulunan fakat yabancıların hisse oranının %50'nin altında olduğu bankalar, yabancı banka sayılmadığı için bu çalışmaya dahil edilememiş olmasıdır. Çalışmaya; sermayesinin %50'den fazlası yabancılara ait olan bankalar dahil edilmiştir. Dolayısı ile çalışmanın veri kısıtının yanında zaman, ülke ve banka kısıtı da söz konusudur. Dolayısı ile sonuçlara ihtiyatlı yaklaşılmalıdır. Buna ek olarak ilerde yapılacak çalışmalarda gelişmiş ve ya gelişmekte olan ülkeler üzerinde analiz gerçekleştirme veya daha spesifik grup üyelerine (AB, G20, vb.) ait verilerin sistemli ve düzenli bir havuzda toplanması sonrasında daha fazla değişkenler ile farklı bir analiz ele alınabilir.

Kaynakça

- Ağır, H. ve Yıldırım, S. (2015). Türkiye ile BRICS Ekonomilerinin Makroekonomik Performans Karşılaştırması: Betimsel Bir Analiz, KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi / KSU Journal of Social Sciences 12 (2) 2015: 44.
- Ayaydın, H. ve Baltacı, N.(2012). Finansal Açıklık, Sermaye Hareketliliği, Tasarruf Ve Yatırım İlişkisi: BRICS Ülkeleri Örneği, Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi 14/2 (2012), S: 51-74.
- Baltacı, N. (2011). Geçiş Ekonomilerinde Yabancı Bankaların Piyasaya Girmesinin Kredi Tahsisine Etkisi: 1995 Sonrası Karşılaştırmalı Bir Analiz, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi.
- Başoğlu, U., Ceylan, A. ve Parasız, İ. (2009). Finans Teori. Kurum. Uygulama, Ekin Kitabevi, Bursa.
- Beck, T., Demirgüç-Kunt, A. ve Peria, M. (2011). Bank financing for SMEs around the world: drivers, obstacles, business models, and lending practices.
- BDDK, (2001). Bankaların İç Denetim ve Risk Yönetim Sistemleri Hakkında Yönetmelik.
- BDDK. (2011). "Bankacılıkta Yapısal Gelişmeler", Ankara, Sayı 6, 5411 Sayılı Bankacılık Kanunu. Md. 4.
- Claessens, S., Demirgüç, K. A. ve Huizinga, H. (2001). How Does Foreign Entry Affect Domestic Banking Markets? Journal Of Banking And Finance, ss: 891-911.
- Claessens, S. ve Horen, V. N. (2014). The Impact of the Global Financial Crisis on Banking Globalization. Maastricht University, De Nederlandse Bank.
- Clarke, G., Back, T., Groff, A., Keefer, P. ve Walsh, P (2001). New tools in comparative political economy: The Database of Political Institutions, The World Bank Economic Review 15 (1), 165-176
- Çamoğlu, M. S. ve Akıncı, M. (2012). "Türkiye'de Sektörel Banka Kredilerinin Gelişimi: Bir Zaman Serisi Analizi". Celal Bayar Üniversitesi Yönetim Ve Ekonomi Dergisi. 19(1).
- Erdönmez, P. A. (2004). Finansal Krizler Sonrası Gelişmekte Olan Ülkelerde Yabancı Bankalar. T.B.B. Bankacılık Ve Araştırma Grubu. Bankacılar Dergisi. 51
- Gopalan, S., ve Rajan, R. S. (2017). Does foreign bank presence affect interest rate pass-through in emerging and developing economies?. Journal of Macroeconomics, 54, 373-392.
- Gormley, T. A. (2010). "The Impact of Foreign Bank Entry in Emerging Markets: Evidence from India ",Journal of Financial Intermediation, Volume 19, Issue 1, Pages 26-51.
- Gujarati, D. N. (1999). Basic Econometrics, The McGraw-Hill Companies.
- Hamadi, H., and Awdeh, A. (2012), "The Determinants of Bank Net Interest Margin: Evidence from the Lebanese Banking Sector", Journal of Money, Investment and Banking, 23, 85-98.
- Haselmann, R. (2006). Strategies of foreign banks in transition economies. Emerging markets review, 7(4), 283-299.
- Hausmann, J. A. (1978), "Specification Tests in Econometrics", Econometrica, 46(6):1251-1271.
- Hassan M. K. (2005), "Financial Liberalization and Foreign Bank Entry on İslamic Banking Performance", 12. ERF Conference Paper.
- IMF (2017). " Bank Ownership: Trends And Implications". Wp/17/60. S:4

- İşeri, M., ve Ulusan, M. (2007). Ülkemiz Bankacılık Sektöründe Yabancı Bankaların Yeri. Muhasebe ve Finansman Dergisi, (33), 131-138.
- Levine, R. (1996). Foreign Banks. Financial Development And Economic Growth".[Http://Www.Econ.Brown.Edu/Fac/Ross_Levine/Finance /Rlevine/ Publication / 1996_Book_Barfield_Foreignbank%20%26%20growth.Pdf](http://www.Econ.Brown.Edu/Fac/Ross_Levine/Finance/RLevine/Publication/1996_Book_Barfield_Foreignbank%20%26%20growth.Pdf). Pp:224-254. (12/07/2018).
- Levin A., Lin C. F. ve CHU C. (2002). Unit Roots Tests in Panel Data: Asymptotic and Finite Sample Properties, Journal of Econometrics, 108: 1-24.
- Levine, R. (2005). Finance And Growth: Theory And Evidence, Handbook Of Economic Growth, In: P. Aghion And S. Durlauf. (Ed.). "Handbook Of Economic Growth". Edition 1. Volume 1. Chapter 12. P. 865-934 Amsterdam.
- Maurer, M. R. ve Brown, M. (2006). Foreign Bank Ownership and Credit Access: Firm-Level Evidence from 26 Transition Countries. Version: March.
- Özsoylu, A. F. ve Algan, N. (2011). Dünya Ekonomisinin Yeni Aktörleri: Bric- Brezilya. Rusya. Hindistan, Çin; İstanbul Karahan kitapevi. S:2
- Raharjo, P. G., Hakim, D. B., Manurung, A. H. ve Maulana, T. N. A. (2014). The determinant of commercial banks' interest margin in Indonesia: An analysis of fixed effect panel regression. International Journal of Economics and Financial Issues, 4(2), 295-308.
- Reichert, U. N. ve Weinhold, D. (2000), "Causality Tests for Cross-Country Panels:New Look At FDI and Economic Growth in Developing Countries", pp.7.
- Rutkauskas, A.V. ve Dudzevičiūtė, G. (2005). Foreign capital and credit market development: The case of Lithuania, Journal of Business Economics and Management, 6:4, 219-224.
- Şahin, A. ve Doğukanlı, H. (2014). Yabancı Bankaların KOBİ Kredilerine Etkileri: Türkiye İçin Bir İnceleme, BDDK Bankacılık ve Finansal Piyasalar, Cilt: 8, Sayı: 2.
- TBB (2019). Bankalarımız 2018, Yayın No: 331, Mayıs 2019.
- Thussu, D. (2018). In Focus: Building On BRICS: Belt And Road Initiative And A New Global Communication Order? Br: Bridging Or Breaking Brics?, Global Media And China 2018, Vol. 3(2) 117–122.
- Verardi, V. ve Croux, C. (2009). Robust regression in Stata. *Stata Journal*, 9(3), 439-453.
- Weller, C. E. ve Scher, M. (2001). Multinational bank credit in less industrialized economies. *Journal of International Business Studies*, 32(4), 833-851.
- Yağcılar, G. G. (2011) Türk Bankacılık Sektörünün Rekabet Yapısının Analizi. BDDK Yayınları No:10, Ankara, S. 5.
<https://datacatalog.worldbank.org/dataset/global-financial-development>
https://www.bddk.org.tr/ContentBddk/dokuman/mevzuat_0001.pdf

Extended Abstract

Aim and Scope

Mergers and acquisitions in recent years have fueled the debate on the ownership structure of the banking sector and its implications for financial intermediation. The increase in the share of foreign banks in the sector brought about the studies on this subject. The study BRICS Plus' in there and expected to be included in the BRICS group, including Turkey, has been showing similarities in economic and cyclical context. In this context, the effects of foreign banks, which are one of the important elements of the financial sector, on the loans extended to the real sector were investigated. In this study, BRICS-T (Brazil, Russia, India, China, South Africa and Turkey) foreign banks in the country, 11-year (2006-2016) will be examined in the time frame involved.

In this context, the research conducted, evaluated in developing countries category and is described as the BRICS five countries (Brazil, Russia, India, China and South Africa) and operating in Turkey's banking market is to examine the effects of

foreign banks. One of the reasons that this group was chosen is that banks are turning to developing countries, especially to fast growing countries in need of foreign investment. Another reason; common economic features.

Countries are expected to have similar economic conditions in order to make an economic comparison between the countries and to interpret the comparison results correctly. In this context, the rate of growth of BRICS countries and Turkey have similar economic conditions, such as foreign direct investment tensile strength makes it possible to compare these countries. Turkey and the BRICS countries is therefore defined as the scope of work.

Methods

The research will be carried out to investigate the effects of BRICS-T countries on the loans granted to the real sector by the banks with foreign capital operating in the banking markets. The hypothesis of this study;

H1: The share of assets of foreign banks in the sector has a positive effect on the amount of loans granted to the real sector.

The data of the variables used in the study were obtained from the World Bank and IMF databases. Variations of related variables from the previous year will be calculated and used in the analysis. The table of variables used in the study is shown below.

As stated above, the annual data set of 6 countries covering the years 2006-2016 was used in the study. After 2016, the data of all the sampling countries could not be reached exactly. In 2017, the data of foreign banks serving especially in Brazil and India could not be included in the study.

Findings

In the panel data analysis made for Real Sector Loans, a random effect model was used as a result of Hausman test. As a result of this model, it is seen that there is a positive and significant relationship between private sector loans and deposits at 5% level with a coefficient of 0.374. The 1% increase in bank deposits leads to a 0.37 increase in the loans granted to the real sector. A statistically positive and significant relationship was determined between the bank deposits variable and the loans granted to the real sector, which is the dependent variable. The findings obtained by Weller and Scher (2001) support the results.

It is seen that there is a significant and negative relationship between the Net Interest Margin and the loans extended to the private sector with a coefficient of -1.099 at the level of 1%. Findings obtained as a result of the study gave results in accordance with expectations. It is understood that 1% increase in net interest margin will cause a decrease of 1,099 on the loans granted to the real sector. Accordingly, if the net interest margin increases, loans to the private sector decrease. If the net interest margin rate is high, it is understood that the banks apply low interest rates for the deposits they collect and high interest policies for the loans they provide. This may affect the credit amounts of real and legal persons borrowing from banks. While banks provide loans with high interest rates, they earn more profit than they collect deposits with low interest rates. This will be positive for banks and negative for the real sector. In other words, while individuals and institutions earn less income than deposit interest, they will pay more interest to the loan. This situation is not preferred by the real sector. Claessens et al. (2001) supports the findings of this study.

The main research topic of the study is to investigate the direction and degree of the relationship between foreign bank assets and private sector loans. According to the above table obtained as a result of the study, there was no significant result between the increase in the assets of foreign banks and the loans granted to the real sector. The study conducted by Hassan (2005) supports these findings. The decrease in interest rates as a result of financial competition with the entry of foreign banks into the market is expected to bring more funds to the market. However, as a result of the analysis, it is seen that there is a meaningless relationship. Foreign banks often find it difficult to find new customers in the countries they serve and are cautious by not choosing to give credit to high-risk firms. In this case, the expected effect of foreign banks on the financial sector may be reflected a little later. As foreign banks are not well known in the markets they enter, they may not be preferred by those who need funds.

Conclusion

In this study, emerging assessed in the group of countries BRICS countries and in Turkey, data movement, foreign banks held on panel data analysis for the impact on lending to the real sector, to cover the years 2006-2016, the dependent variable as bank deposits and net of arguments with lending to the real sector It was found that there were significant relationships between

interest margin and meaningless relationship with foreign banks' assets. In other words, the increase in the bank deposits and the decrease in the net interest margin will lead to an increase in loans to the real sector.

In view of all these, following a policy that will narrow the net interest margin and increase bank deposits may be a solution for providing financial support to the real sector. The bank and the regulatory authorities may act jointly to contribute more to the real sector loans. As a result of efforts to increase bank deposits, loans extended to the real sector increased. Again, as a result of the regulations made by the regulatory authorities, informal funds can be added to the system to support the real sector and banks.

In addition, incentives to be made by the public; facilitating the regulations, if any, the opening capital amount is encouraging investors and regulating the tax liabilities. With recommendations you may be able to achieve a successful outcome. In order to increase the amount of loans granted to the real sector, the net interest margin should not be too high and bank deposits should be increased and supported.

Foreign entry into the banking sector should not be left entirely to the demands of the other party and should be turned into a state policy compatible with the medium and long-term interests of the country. The findings of the research are expected to give policy makers (regulatory authorities) insight into foreign banks where their impact is not yet clear.